

Ban Stjepan II – sporovi s Dubrovnikom

15. august 1332. godine

Godine 1332, 23. oktobra, privilegija bana Stjepana za plaćanje i izlazak iz dugova u Bosnu sa zakletvom i za okončanje rata u Dubrovniku, šestog mjeseca.

U ime Oca i Sina i Svetoga Duha!

Ovo je pisano od rođenja Sina Božija 1332. ljeta, 15. indikta, augusta mjeseca 15. dan, na svetu Mariju, gospodin ban Stjepan utvrdi zakon koji je prvo bio između Bosne i Dubrovnika, da zna svaki čovjek koji je zakon prvo bio. Ako ima Dubrovčanin koju raspravu s Bošnjanimom, da ga pozove pred gospodina bana ili pred njegova vladaoca i da ne bude odgađanja odgovora. Ako Bošnjanim izjavi da nije dužan, da mu se odredi prisegnuti s petericom koju god postavi banov rod. Ako se prigodi da taj od banova roda, neka su mu porotnici koji god od njegova plemena. A to neka se zna da ne može ni taj od toga pobjeći, niti pred ma kim drugim može prisegnuti. Ako li optužuje Bošnjanim Dubrovčanina, neka ga pozove na postupak pred Dubrovčane. Ako poriče, da mu se odredi prisegnuti s petericom koji su u Bosni, s kojim mu volja, a Dubrovčanin da može izbjeći osudu (ako prisegnu) trojica (od pet). Ako li preuzme krivnju za koju ga je optužio Bošnjanim, da također ne bude odgađanja Dubrovčaninu.

A ko od Dubrovčana ubije ili posiječe u Bosni, ili Bošnjanim Dubrovčanina, pravda da se vrši pred gospodinom banom, a osuda da ide banu za njih. Ako bude svađa Bošnjanima s Dubrovčaninom u Dubrovniku, da sudi knez dubrovački i sudije, a globa da ide Općini. Ako ima svađu Dubrovčanin s drugim Dubrovčaninom u Bosni, gospodin ban da ne vodi o tom brigu. Ako li se pozovu pred bana, da krivac da globu u koju se osude gospodinu banu. Ako Bošnjanim uhvati Dubrovčanina zbog konja, a on bude ukraden ili zaplijenjen, a kaže Dubrovčanin: „Konj je moj vlastiti“ ili: „Kupio sam ga, ne znam od koga“, ili ispriča od koja je kupljen, neka izvoli prisegnuti s petericom, da bude čist od duga. I ako Bošnjanim bude dužan, a pobjegne iz Bosne s dugom, da mu nije vjere ni ruke od gospodina bana. I ako Bošnjanim uzme dobitak dubrovački na vjeru, a isprava bude u Dubrovniku, ako knez i sudije pošalju da je dokument ispravan, da je vjerodostojan, neka plati Dubrovčaninu i bez pristavštine. Ako li kradljivac ili pljačkaš uzme što Dubrovčaninu u banovu vladaniju, ko to bio da plati Dubrovčaninu i bez pristavštine, a gospodinu banu svaki šest volova na svoju glavu, i da se ne vrate.

Ako rat bude, čega nas sakloni Bog, među Bosnom i Dubrovnikom, neka da gospodin ban Stjepan rok Dubrovčanima šest mjeseci da pođu u Dubrovnik slobodno, na to im je vjera gospodina bana Stjepana, a Dubrovčani žive u Humskoj zemlji u svom prijašnjem zakonu.

A ovom je pisanju svjedok župan krkša i veliki vojvoda Vladisav Galešić i Vukosav Tepčić, Radosav Hlapenović, Stjepko Radosalić, Miloš Vukasić, Stjepan Druščić, Budisav Gojsalić, Vladisav Vukasić, Miltjen Draživojević, Pribisav Milobradić, a od Završja: župan Ivahn Pribilović, Vlatko Dobrovojević, čelnik Hlap, Ivan Budisalić, Divoš Tihoradić, Gojsav Vojsilović i Branoš Čeprić, knez Pavao Hrvatinić, Stanac Vojislavić.

A ovu povelju pisa Priboje, dijak velikoslavnoga gospodina bana Stjepana, gospodina svim zemljama bosanskim i humskim i Donjim Krajima gospodina.

A ova prepisana hrisovulja, koju od gospodina bana priniješe dubrovački poklisari Luče Marka Lukarevića i Felič Mate Peličevića, o zakonu koji je bio među starom gospodom bosanskom od početka svetopočivša, da se ne pomete, nego da se zna, ovu da čuva gospodin ban u svojoj kući, a drugu hrisovulju da čuva gospodina bana Stjepana Stjepan Benčulić. Prepisah po zapovijedi kneza dubrovačkoga i svega Vijeća – što im se vidjelo, to pisah, ni pridodah ni oduzeh, i zapečatih pečatom Općine dubrovačke i potvrdih da svakom bude vjerodostojno, kao gramatik Općine dubrovačke u vrijeme kneza Mavrošića, utjelovljenja Isusa Hrista 1332. ljeta, indikta 15, mjeseca oktobra 23.

Preuzeto iz: Nakaš Lejla, Župarić Drago, Lalić Ana, Dautović Dženan i Kurtović Esad „Codex diplomaticus Regni Bosnae – povelje i pisma stare bosanske države“, Sarajevo 2018,